ئىدەئتەن ساقلانۇ ـ تىزگىنلەۋدى ۇدايىلاندىرۇدى جانە ەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇدى ئىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتەيىك

جوعارى ساپالى دامۇدى ىلگەرىلەتۇ تەكسەرىپ ـ زەرتتەۋ ساپارى

ۋاڭسان كوشەسىندە ەتەنە باۋىرلاستاردىڭ جاڭا داستانى جازىلدى

"التىنى ورنىقتىرۇدى"، "التىنى قامتاماسىز ەتۇدى" تياناقتاندىرۇدىڭ ئىرىنشى شەبىنەن كورگەن ـ بىلگەندەرىمىز ①

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى تىلشىلەرى ئپاريزات ابدۇل، جوۋ پىڭ، سۋ شۋانمىڭ

9 ـ ايدىك 9 ـ كۈنى ساعات 20دان 38 مينۋت وتكەندە مۇحتار ابدۇرۇسول مەن تۇىسى لۇ جيانبو ۋاڭسان كوشەسىندەگى "ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى" اسحاناسىنا كەلدى. "ئىبراز ۋاقىتتان بەرى كەزدەسۋگە مۇرسا بولمادى، ۇيىمدەگىلەردى باستاپ تاماقتانۋعا كەلدىم، وعان قوسا الداعى تيجارات جۇرگىزۇ جوسپارىن اقلداسامىز"، ـ دەدى مۇحتار.

اقسۋ قالاسى حۇڭچياۋ ئمالى باسقارماسى حۇڭچياۋ الەۋمەتتىك اۋماعىندا ۋاڭسان كوشەسى السى ـ جۇىقتا اتى ايگىلى "جۇرەكتەستەر كوشەسى". بۇل 100 جىلدىق بايىرعى كوشەدەن ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ ئىر تاماشا حيكايالىق تارالىپ كەلەدى. چيڭ پاتشالىعىنىڭ سوڭعى كەزىندە تيانجيىندىق ساۋداگەر ۋاڭ فۇساي اقسۋدان ئىر ۇيعۇر ۇل بالانى باعىپ الىپ، اتىن ۋاڭ سان دەپ قويادى. ۋاڭ سان اسراپ العان اكەسىنەن ساۋدا ىستەۋدى جانە جۇڭگوشا شىياڭەرلىكتى ۇيرەنىپ، ەرجەتكەننەن كەيىن اقسۋدان ئىر بازار سالىپ، اتىن ۋاڭسان كوشەسى دەپ اتايدى.

بۇل كۇندەرى ۋاڭسان رۇحى اقسۋ قالاسىندا ساۋلەلەنىپ كەلەدى، ئۇرتىس ورىستەتىلگەن "ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى" قيمىلى كوپتەگەن "جاڭا ۋاڭ ساندارىدى" تۇدىردى، مۇحتار مەن لۇ جيانبو وسىلاردىڭ شىنىدەگى ئىر جۇبى ەدى.

"ول ۋاڭسان كوشەسىنەن ئىر جۇڭگوشا شىياڭەرلىك مەحاناسىن اشقان بولاتىن، ۇنەمى مەنىڭ دۇكەنىمە كەلىپ ۇگىت كىتاپشالارىن باسترىپ الىپ ئجۇردى، بارىپ ـ كەلىپ ئجۇرىپ دوستاسىپ كەتتىك"، ـ دەيدى لۇ جيانبو. 2017 ـ جىلى 8 ـ ايدا مۇحتار مەن لۇ جيانبو جۇپ قۇراپ، تۇىستاسۋ قيمىلىندا تۇىس بولىپ، كوپ بولىپ قارجى قۇراۋ فورماسىمەن ئىر "ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى" اسحاناسىن اشۇدى اقلداسادى.

2018 ـ جىلى 1 ـ ايدا 7 ۇلتتان شىققان 88 جارناگەردىڭ جارنا قوسۋىمەن "ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى" اسحاناسى تيجارات باستايدى. "باستابىندا ئىز توگىرەگىمىزدەگى تۇىس ـ تۇعان، دوس ـ جارانداريمىزعا اسحاناناڭ سەلبەسپە تيجارات جۇرگىزۇ فورماسىن ۇگىنتەپ، اسحاناناڭ تاپقان پايداسىنىڭ 5%ىن قينىشلىعى بار بۇقاراعا كومەككە بەرۇدى جوسپارلاپ، ئوز ئىسىمىز ارقىلى "ۋاڭسان رۇحىنا" مۇراگەرلىك ەتۇدى ويلاستىردىق. مۇحتار: " قاريدارلار ئىزدىڭ 'ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى' اسحانامىزعا كەلىپ تاماقتانعاندا الدىمەن 2 ـ قاباتتاعى ۇلتتار ىنتىماعى كورمە زالىنا بارىپ، ۇلتتار ىنتىماعى حيكايالارىمەن تانىسىپ، ونان سوڭ 1 ـ قاباتقا ئتۇسپ تاماقتانادى"، ـ دەيدى ماقتانشىپەن.

9 ـ ايدىك 9 ـ كۇنى لۇ جيانبو (سولدا) مەن مۇحتار ابدۇرۇسول "ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى" اسحاناسىندا تيجارات جۇرگىزۇ جوسپارىن اقلداسۋدا. □ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتلشىسى جوۋ پىڭ تۇسىرگەن

2019 ـ جىلى اسحانا 50 مىڭ يۇاننان استام اقشا شعارىپ قينىشلىعى بار بۇقاراعا كومەكتەسەدى. كەيىن كەلە تاعى دا قارجى قوسۇشىلارمەن اقلداسىپ" ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى" اسحاناسىن تيانجيىننەن اشۇدى ۇيعارادى.

"ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى" اسحاناسىنىڭ قارجى قوسۇشىلارىنىڭ اراسىندا ماحەمەت توحتى اتتى ئىر قارجى قوسۇشى ۋاڭ ساننىڭ نەمەرەسى بولاتىن، ونىڭ ەندى ئىر اتى ۋاڭ ۇيحان ەدى، ونىڭ اكەسى ۋاڭ شيىڭ ونان شاڭىراقتىڭ ئداستۇرىن ماڭگى ەسىندە ساقتاپ، ئوزىنىڭ ئتول كەشىرمەلەرى جانە شىنايى اسەرلەرى ارقىلى ۇلتتار ىنتىماعى حيكايالارىن جاقسى ايتىپ، وڭ ەنەرگيا تاراتۇدى ئۇمىت ەتكەن بولاتىن.

"مەنىڭ شىكى وڭىردەگى شينجياڭ تولىق ورتا مەكتەبىندە وقيتىن قىزىم ۇنەمى ساباقتاستارىنا ۋاڭ فۇساي مەن ۋاڭ ساننىڭ اڭگىمەسىن ايتىپ بەرەدى. تۇىسىم جاۋ چيڭ ەكەۋىمىز مەنىڭ كەنجە ۇلىمنىڭ اتىن ۋاڭ حانچيڭ دەپ قويدىق، ۇلتتار ىنتىماعى گۇلىنىڭ قۇلپىرا بەرۇىن ئۇمىت ەتەمىن"، ـ دەيدى ماحمەت.

بايىرعى بەينە شىت جاڭا تۇسكە ەندى! وتكەن كۇندەرىدەگى شاعىن بازار بۇل كۇندەرى مادەنيەت، سالت ـ سانا، ەرەكشە تاعامدار ئىر تۇلعالانعان ەرەكشە مادەنيەت ساياحات ماركاسىنا اينالدى، بۇل 100 جىلدىق بايىرعى كوشەدەگى ئار ۇلت ساۋداگەرلەرى اراسىندا قويۇ سۇيىسپەنشىلىك ورناپ، ەكونومىكالىق دامۇدى جەتەكتەۋمەن بىرگە، اقسۋ قالاسى وبەرازىنىڭ تاماشا تانىسقىسىنا دا اينالدى.

حۇڭچياۋ ئمالى باسقارماسى پارتيا قىزمەتى كوميتەتىنىڭ شۇجيى چاي لين ماقتانىشپەن بىلاي دەدى:"قازىرگە دەيىن ۋاڭسان كوشەسى 7 رەت جۇپ قۇراپ، تۇىس بولۇ قيمىلىن ورىستەتتى، مۇنداعى 197 ساۋداگەردىڭ ئبارىنىڭ تۇىسى بار، ولار مادەنيەتتە ئوزارا ۇيرەنىپ، ساۋدا ـ تيجاراتتا ئوزارا كومەكتەسىپ، تۇرمىستا ئوزارا سەلبەسىپ، شەبەرلىكتە ئوزارا باۋلىپ، تاتۇ دا بەرەكەلى ۇلكەن شاڭىراق قالىپتاستىرىپ، جۇرت تىلەگىن اناعۇرلىم جاقسى ۇيىستىرىپ، بۇقارانىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن جوعارىلاتۇدا جەبەۋ رولىن اتقارىپ كەلەدى".

بيىلعى ىندەت كەزىندە ۋاڭسان كوشەسىندەگى ساۋداگەر جاۋ بين الۇمەتتىك اۋماقتا قۇنى 13 مىڭ يۇاندىق كەزەكشىلىك قاراۋىل كۇركەسىن كومەككە بەردى، دەر كەزىندە اقسۋ قالاسىنىڭ ىندەتتەن ساقتانۇدىڭ ئبرىنشى شەبىنە 60 مىڭ يۇاندىق ماسكى جانە تۇرمىستىق زاتتىق ماتەريالدارىن تارتۋ ەتتى؛ ابىلمەت ماەمت شينجياڭداعى تۇىس ـ تۇعان ـ جارانداريمىز قارا تارتىپ كەلگەن مۇ رۇڭگۇاڭدى قىزمەت ورنەمەن جانە جاتار ورنىمەن قامدادى...

ۋاڭسان كوشەسىندە، اقسۋ قالاسىندا ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى حيكايالارى ايتىپ تاۋسىقسىز. "ئبىز ۋاڭ سان سياقتى ئار ۇلت دوستارمەن جۇرەكتەس، سىرلاس بولىپ، ئبىر وتباسى ادامدارىندايى بولىپ، جاڭا ئداۋىردىڭ 'ۋاڭ سانى' بولامىز" دەگەن مۇحتاردىڭ ئسوزى ئاربىر ساۋداگەردىڭ جۇرەك ئىنىنە ۋاڭكلدىك ەتتى.

"ەتەنە باۋىرلاس بولساق بايلىعىڭ سارقىلمايدى". ۋاڭسان كوشەسى سندى وسى "ماركانىڭ" جەتەكتەۋندە، ئبىر ـ بىرلەگەن ۇلتتار ىنتىماعى ىستەرىنە مۇراگەرلىك ەتۋ مەن دامىتۇدىڭ اۋىر مىندەتىن ارقالاعان جاڭا داۋىردەگى "ۋاڭ ساندار" وزەدەرىنىڭ ئىس جۇزىندىك ارەكەتى ارقىلى قوعام جاراسىمدىلىعىن جەبەپ، جەرگىلىكتى ورىننىڭ ەكونومىكاسىنىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى دامۇنا دەم بەرۇدە"، ـ دەدى چاي لين.

كاملجان الم:

"ۇلكەن سىناۋدا" جاستاردىڭ جاۋاپكەرشىلىك ارقالايتىندىعىن ايگىلەدى

ئىرىنشى شەبە ىندەتكە قارسى اتانعان قاھارماندار شەجىرەسى

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى تىلشىلەرى سۋ لۇپىك، رىن حۋا

9 ـ ايدىك 10 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن اۋتونومىالى رايوننىڭ جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى بويىنشا مەديتسينالىق قۇنتارۋ ـ ەمدەۋگە بەلگىلەگەن شىياحاناعا كومەكتەسپە كۇتىمدەۋ ىندەتىن ورىنداپ، رەتتەلىپ بولعاننان كەيىن، حوتان ايماقتىق جۇقپالى اۋرۋلار ارناۋلى شىياحاناسىنىڭ سەستراسى كاملجان الم جاۋىنگەر سەرىكتەرىمەن بىرگە اۋىلعا قايتاتىن كەزەكشى ۇشاققا شىقتى. 2 رەتكى ىندەتكە قارسى اتانۋدىڭ ئبرىنشى شەبىندە قۇنتارۋ ـ ەمدەۋگە قاتىناسقان كەشىرمەسىن ەسكە العان 23 جاستاعى كاملجان بەكەم تۇردە: "پارتيا مەن حالىق قاجەت ەتكەن كەزدە، ئسوز جوق، بار قايراتىمدى سالامىن"، ـ دەدى.

"مەن تىزىمدەلەمىن! 2 ـ ايدىك 4 ـ كۇنى تاڭ ساردە حوتان ايماقتىق جۇقپالى اۋرۋلار ارناۋلى شىپاحاناسى حۇبەيعا كومەكتەسۋ جونىندە اتتانىسقا كەلتىرۋ ئماجلىسىن اشقاندا، كاملجان ئبرىنشى بولىپ وسى ئسوزدى ايتتى. نەبارى ئبر جىلدىق كۇتىمدەۋ تاجىريبەسى بار بولعانىمەن، ئبراق بۇل ونىڭ "شاقىرعاندا شايقاسا الاتىن" سەنىمىنە بوگەت بولا العان جوق. اترەتتەگى جاسى ەڭ كىشكەنە سەسترا بولعان ول وزىندەگى جەتەرسىزدىكتەرگە دۇرىس قاراپ، ناقتى شايقاستا بەلسەنە ۇيرەنىپ، ئوزىن كەمەلدەندىردى.

ۋحاندەعى قوناق بولمە فاڭساڭ شىياحاناسىندا كاملجان ئار كۇنى ئاربىر ناۋقاستىڭ اۋرۋ جاعدايىن مۇقيات باقلاپ، ەستەلىككە الىپ، ناۋقاستاردى ەمدەۋگە پايدالانىلاتىن دارىلەردى تەكسەرىپ، ولارعا تۇرمىستىق بۇيىمدار تاراتاتىن. بۇل عانا ەمەس، ەر سەسترا بولعان ول زاتتىق ماتەريالدارىدى، جابدىقتارىدى تاسۋ، تازالىق ىستەۋ، تازا اۋىز سۋ اۋىستىرۋ سياقتى دەنە ەڭبەك جۇمىستارىن دا ىرىقتى تۇردە ارقالادى. كاملجان تىنىم تاپپاي زىر شاپقىلاپ جۇرگەندىكتەن، كوپشىلىكتىڭ ئبارى ونى ىستىق نقىلاسپەن "زىر جۇگىرگەن اق حالات" دەپ اتادى.

بەينەسى كورنەكتى بولعاندىقتان، كاملجان حۇبەيعا كومەكتەسۋدىڭ ئبرىنشى شەبىندە پارتيانا مۇشە بولدى. 7 ـ ايدىڭ ورتا شەننىندە ۇرىمجىدە تۇسىنان ىندەت تۇلعاندا، ول تاعى دا شايقاسقا قاتىناسۋدى ئوتىنىپ، بەلگىلەگەن شىپاحانانىڭ ICU ناۋقاستار اۋماعىنا بارىپ، كۇتىمدەۋگە ات سالىستى.

"حۇبەيعا كومەككە بارعان سول كۇندەردە قۇندى تاجىريبەلەر توپتاعاندىعىم سەبەپتى بۇل جولى ICUعا بارعاندا اسپ ـ ساسپادىم". كاملجان الم بىلاي دەدى: ئجۇرىپ ـ تۇرا الاتىن، تاماعىن ئوزى جەي الاتىن جەڭىل ناۋقاستارمەن ۇقساماىتىنى، سالماقتى ناۋقاستاردىڭ كوپ ساندىسى ئوز قاجەتىنەن شعا الماىدى. ونىڭ ئار كۇنگى نەگىزگى مىندەتى ناۋقاستاردى اۋناتۋ، ارقاسىن ئسۇرتۋ، تاماق ىشكىزۋ، ۇلكەن ـ كىشى دارەتكە وتىرعىزۋ بولاتىن. شارشاعانىمەن ناۋقاستاردىڭ ەسىن جيىپ، جەرگە ئتۇسپ ئجۇرىپ ـ تۇرا العانىن كورگەندە كاملجاننىڭ كوڭىلى شاتتىقتا شوماتىن.

كاملجان كۇتىمدەگەن ناۋقاستاردىڭ اراسىندا جاسى 70تەن اسقان ئبر ناۋقاس ونىڭ نازارىن ەرەكشە اۋدارادى. "اقساقال شىپاحاناعا جاڭا جاتقان كەزىندە ەشكىمگە دە قارامايتىن، توسەكتەن ئوزى تۇسە المايتىن، ەمدەۋگە سايكەسپەيتىن ـ دى". سونىمەن كاملجان بالاسى ىسپەتتى سالاۋاتىمەن ونىمەن اڭگىمەلەستى. اسلىندە، كاريا جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىن تۇسىنبەگەندىكتەن ىشتەي قورىققان كورىنەدى، وعان قوسا ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرى تۇگەلدەي قالىڭ قورعانۇ كيىمىن كيگەندىكتەن، ولاردىڭ بەت ـ ئجۇزىن انىق كورە الماي، ئتىپتى دە شوشعان.

كاملجان سىرقاتىنا قاراي ەم جاساپ الدىمەن ناۋقاسقا جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى جالپىلاستىرىپ، ئبرسىپىرا سالماقتى ناۋقاستاردىڭ ەمدەۋگە بەلسەنە سايكەسكەندىكتەن تۇگەلدەي ساۋىعىپ شىپاحانادان شىققاندىعىن ايتادى، ونان سوڭ قورعانۇ كيىمىنىڭ رولىن تۇسىندىرەدى. كاملجاننىڭ ۇيىندەگىلەردەي كوڭىل بولۇىندە ناۋقاس وين اقتارىپ، ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ ەمدەۋىنە بەلسەنە سايكەسەدى. كاملجان ناۋقاستاردى كۇتىمدەۋدە كاسىپتىك دەڭگەيى توتەنشە ماڭىزدى، ناۋقاستارمەن اڭگىمەلەسە ئبلۇ دە توتەنشە ماڭىزدى دەپ قارايدى، "ناۋقاستاردىڭ كوڭىل كۇيى جاقسى بولسا سايكەسۋى سولعۇرلىم جوعارى، ەمدەۋ ونىمدىلگى دە سولعۇرلىم جاقسى بولادى".

"90 ـ جىلداردىڭ تۇلەگى" بولعان كاملجان ئىس جۇزىندەك ارەكەتى ارقىلى جاستاردىڭ ماشاقاتتان قورىقپايتىن، قينىشلىقتان جاسقانبايتىن، قۇربان بەرۇدەن تايسالمايتىن جاۋاپكەرشىلىگىن ايگىلەپ، جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنە قارسى اتانۋداعى ەمىلەكەتتىك وزات جەكە بولىپ باعالاندى.

"بۇل سيلىق قاجىرلىلىقپەن ەڭبەك سىڭىرگەن ئاربىر ادامعا ئتان، مەن ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرى ىستەۋگە ئتيىستى ىستەردى عانا ىستەدىم. ۇزىدىكسىز قۇلشىنىپ، اۋەلگى ماقساتتى جانە بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاپ، مۇنان دا كوپ ناۋقاستارعا ويداعىداي قىزمەت ەتەمىن"، ـ دەدى كاملجان.

(باسى 1 ـ بەتتە)

پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى، رايونىمىز شي جينپيڭ جولداستى ۇيىتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمىندەرىن، ورنالاستىرۋلارىن جالپى بەتتىك تياناقتاندىرىپ، ولىقتىلىقتاردى تولىقتاپ، ئالسز تۇستاردى كۇشەيتىپ، قاتىناس قۇرىلىسىنىڭ ۇسىنلىمى بۇرىن بولماعان دەڭگەيگە كوتەرىلدى. بۇگىنگى تاڭداعى شينجياڭدا اۋتوكولىكتەر قايشالىستى، كەزەكشى پويەزدار زىمىرادى، ۇشاقتار السقا سامعادى، كەشەگى شەت ـ شالعاي، تۇيىق جەر جىبەك جولى ەكونومىكالىق بەلدەۋىنىڭ قاتىناس تورابى ورتالىعىنا اينالۇدا.

ەگىنشى ـ مالشىلار "اسفالت جولدار ەسىك الدىنا دەيىن سالىنىپ، ئجۇرىس ـ تۇرىسقا قولايلى بولدى"

9 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى يارىكەن اۋدانىنىڭ بەيجياۋ جولاۋشى تاسمال بەكەتىندە جولاۋشىلار اۋتومۇبيلىنىڭ شوفەرى وبۇل ماەمت اۋتوكولىكتىڭ الدىڭعى جەل بوگەۋ اينەگىن دەن قويا ئسۇرتىپ جاتتى. وسى كەزدە تاعارشى قالاشىعى شەك ـ شەك لاڭگار قىستاعىنىڭ تۇرعىنى نۇراحمەت تۇنياز اۋتوكولىككە وتىردى، ول اۋدان قالاشىعىنا بارىپ جۇمىسىن ئبىترىپ، تۇستەن كەيىن قىستاققا قايتىپ كەلەدى ەكەن.

شەك ـ شەك لاڭگار قىستاعى اۋدان قالاشىعىنان 20 كيلومەتر جەردە، وتكەندە اۋدان قالاشىعىنا بارۋ ئۇشىن، ەسەك اربامەن نەمەسە موتوتسيكلمەن الدىمەن قالاشىققا بارىپ، ونان كەيىن جولاۋشىلار اۋتومۇبيلىنە وتىرىپ اۋدان قالاشىعىنا باراتىندىعىن نۇراحمەت ئالى ۇمىتا قويىمادى. قىستاق پەن قالاشىقتىڭ ارالىعى 9 كيلومەتر، بۇرىن توپىراق جول، جەتكەنشە ىرعالىپ باراسىڭ، قالاشىققا جەتكەنشە ئۇستى ـ باسىڭ شاڭ ـ توزاڭ بولىپ كەتەدى. "اۋدان قالاشىعىنا جەتكەندە بەت ـ اۋزىڭدى شاڭ باسىپ قالادى، العاشقى جۇمىسىڭ سۋ تاۋىپ بەتتى جۋۋ"، ـ دەدى ول.

2017 ـ جىلدان كەيىن اسفالت جول قىستاققا دەيىن جەتتى، نۇراحمەت قىستاقتان جولاۋشىلار اۋتومۇبيلىنە وتىرىپ اۋدان قالاشىعىنا بارا الاتىن بولدى.

ورتالقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جوننىندەگى 2 ـ رەتكى اڭگىمە ماجلىسىندە باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: "شينجياڭنىڭ اناعۇرلىم جاقسى، اناعۇرلىم تەز دامۇىن بۇلجىتپاي ىلگەرىلەتۇ كەرەك، سونىمەن بىرگە دامۇدى حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇ جاعىندا تياناقتاندىرىپ، جەرگىلىكتى ورىنعا پايدا جەتكىزۇ جاعىندا تياناقتاندىرىپ، ىنتىماقتى كۇشەيتۇ جاعىندا تياناقتاندىرىپ، ئار ۇلت بۇقارالارىنا شىنايى پارتيانىڭ قامقورلىعى مەن وتان ۇلى شاڭىراعىنىڭ مەيىرىن شىنايى سەزىندىرۇ كەرەك".

2014 ـ جىلدان 2019 ـ جىلعا دەيىن رايونىمىزدىڭ تاس جول قاتىناس قۇرىلىسىنا 397 ميلليارد 300 ميلليون يۇان قارجى قوسىلدى، بۇل 1949 ـ جىلدان 2013 ـ جىلعا دەيىن تاس جولعا قوسىلعان قارجى جالپى مولشەرىنىڭ 1.53 ەسەسى بولىپ، قاتىناس ـ تاسىمال ىستەرى جەدەل دامىپ، تاس جول تورى ۇزدىكسىز ۇزارىپ، دارەجە قۇرىلىمى ۇزدىكسىز جاقسارىپ، قامتۇ اۋماعى بىرتىندەپ كەڭەيدى.

2019 ـ جىلدىڭ سوڭىنا دەيىن تۇتاس شينجياڭنىڭ تاس جولىندا اۋتوكولىك قاتناۋ جالپى ارالىعى 194 مىڭ كيلومەتردان ئىر جىلى كەزەكشى پويەزدارداردىڭ قاتناۋ كارتاسىن تالاي رەت رەتتەپ، كەزەكشى پويەزدارداردىڭ قاتناۋ ۋاقىتىن ۇزدىكسىز قىسقارتتى. بىلتىر 8 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن كورلاعا دەيىن "فۇشيڭ ئنومىرلى" كەزەكشى پويەز قاتناۋدى. وسىدان كەيىن "فۇشيڭ ئنومىرلى" كەزەكشى پويەزدىڭ قاتناۋ اۋماعى بىرتىندەپ قۇلجا، كۇيتۇن، شيحۋ، بۇرا، تالا سياقتى 14 اۋدانعا، قالاعا كەڭەيىپ، ئۇرىمجىنى وزەك ەتكەن 4 ساعاتتىق جىلدام قاتناس تورابى قالىپتاسىپ، تاڭەرتەڭ جولعا شىعىپ، تۇستە جەتۋ رەالدىققا اينالدى.

كۇن سايىن قولايلى بولعان قاتناس كەڭ ـ بايتاق شينجياڭدى "كەشىرەيتىپ" ىشكى وڭىرلەردەگى ئىرى قالالارمەن بايلانىس اناعۇرلىم جيىلەپ، جەر ئتۇبى كەزدىك جەرگە اينالدى.

بۇگىنگى تاڭدا شينجياڭعا كىرىپ ـ شىعاتىن سولتۇستىك، ورتا، وڭتۇستىك قۇرلىق جولى سىندى 3 ۇلكەن ارنا نەگىزىنەن تۇلعالاندى. سولتۇستىك ارنا: G7 بەيجيڭ ـ شينجياڭ جوعارى قارقىندى تاس جولى قۇملعا كىرىپ، شينجياڭنان بەيجيڭگە قاتناۋ ارالىعى 1300 كيلومەتردەن استام قىسقاردى؛ شينجياڭ تەمىر جولىنىڭ شينجياڭنان شىعاتىن سولتۇستىك ارناسىنىڭ ماڭىزدى ئبىر اينالىمى ـــ التاي ـ كوكتوعاي ـ جۇندۇڭ تەمىر جولى تۇتاس لەنيا بويىنشا تۇتاستىرىلدى. ورتا ارنا: G30 لىانيۇنگاڭ ـ قورعاس جوعارى قارقىندى تاس جولىنىڭ شينجياڭ ىشىندەگى بولىگىن كەڭەيتىپ، جاڭالاۋ نەگىزىنەن ورىندالىپ، قاتناۋ قۋاتى بارىنشا سوڭعى جىلدارى شينجياڭ تەمىر جولى داۋىنىڭ جەدەلدەۋىنە ىلەسە، شينجياڭ ىشىندە العاش قاتناعان كەزەكشى پويەزدىڭ وتىرۋ كەشىرمەسىندە كورنەكتى ئوسۋ بولىپ، قاتناۋ ۋاقتى بارىنشا قىسقاردى.

2014 ـ جىلدان كەيىن لانجوۋ ـ شينجياڭ جوعارى قارقىندى تەمىر جولى، قارامايلى ـ شاۋەشەك تەمىر جولى، بۇراتالا تارماق جەلىسى سياقتى تەمىر جولدار ىركەس ـ تىركەس اشىلىپ، سىكە قوسىلدى، قازىر شينجياڭ تەمىر جولىنىڭ قاتناۋ ارالىعى 6839 كيلومەترگە تاياپ، 2014 ـ جىلدان بەرى 1000 نەشە كيلومەتر ارتتى، كەزەكشى پويەزدارداردىڭ قاتناۋ اۋماعى تۇتاس شينجياڭنىڭ باسىم كوپ اۋدانداريىن، قالالارىن قامتىدى.

جەتكىزىلۋ نەگىزىندە كەزەكشى پويەزدارداردىڭ قاتناۋ جىلدامدىعى تەزدەدى، شينجياڭنىڭ تەمىر جول تاراۋلارى ئار جىلى كەزەكشى پويەزدارداردىڭ قاتناۋ كارتاسىن تالاي رەت رەتتەپ، كەزەكشى پويەزدارداردىڭ قاتناۋ ۋاقىتىن ۇزدىكسىز قىسقارتتى. بىلتىر 8 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن كورلاعا دەيىن "فۇشيڭ ئنومىرلى" كەزەكشى پويەز قاتناۋدى. وسىدان كەيىن "فۇشيڭ ئنومىرلى" كەزەكشى پويەزدىڭ قاتناۋ اۋماعى بىرتىندەپ قۇلجا، كۇيتۇن، شيحۋ، بۇرا، تالا سياقتى 14 اۋدانعا، قالاعا كەڭەيىپ، ئۇرىمجىنى وزەك ەتكەن 4 ساعاتتىق جىلدام قاتناس تورابى قالىپتاسىپ، تاڭەرتەڭ جولعا شىعىپ، تۇستە جەتۋ رەالدىققا اينالدى.

كۇن سايىن قولايلى بولعان قاتناس كەڭ ـ بايتاق شينجياڭدى "كەشىرەيتىپ" ىشكى وڭىرلەردەگى ئىرى قالالارمەن بايلانىس اناعۇرلىم جيىلەپ، جەر ئتۇبى كەزدىك جەرگە اينالدى.

بۇگىنگى تاڭدا شينجياڭعا كىرىپ ـ شىعاتىن سولتۇستىك، وڭتۇستىك قۇرلىق جولى سىندى 3 ۇلكەن ارنا نەگىزىنەن تۇلعالاندى. سولتۇستىك ارنا: G7 بەيجيڭ ـ شينجياڭ جوعارى قارقىندى تاس جولى قۇملعا كىرىپ، شينجياڭنان بەيجيڭگە قاتناۋ ارالىعى 1300 كيلومەتردەن استام قىسقاردى؛ شينجياڭ تەمىر جولىنىڭ شينجياڭنان شىعاتىن سولتۇستىك ارناسىنىڭ ماڭىزدى ئبىر اينالىمى ـــ التاي ـ كوكتوعاي ـ جۇندۇڭ تەمىر جولى تۇتاس لەنيا بويىنشا تۇتاستىرىلدى. ورتا ارنا: G30 لىانيۇنگاڭ ـ قورعاس جوعارى قارقىندى تاس جولىنىڭ شينجياڭ ىشىندەگى بولىگىن كەڭەيتىپ، جاڭالاۋ نەگىزىنەن ورىندالىپ، قاتناۋ قۋاتى بارىنشا ارتتى؛ لانجوۋ ـ شينجياڭ جوعارى قارقىندى تەمىر جولى اشىلىپ، ۇرىمجىدەن لانجوۋعا دەيىنگى ۋاقىت 12 ساعات ىشىنە قىسقاردى. وڭتۇستىك ارنا: چارقىلىق ـ نيا جوعارى قارقىندى تاس جول قۇرىلىس جۇمىسى جەدەلدەدى؛ گولمۇد ـ كورلا تەمىر جولىنىڭ شينجياڭ بولىگى بيىل سالىنىپ بولىپ پويەز قاتنايدى، حوتان ـ چارقىلىق تەمىر جولىنىدا جەدەل رەلىس جاتقىزىلۋدا.

قۇرلىق جولى قاتناسىن قاۋىرت دامىتۇمەن بىرگە، حالىقتىق اۋياتسيا قۇرىلىسى دا ۇزدىكسىز رەكورد جاڭالادى. قازىر شينجياڭنىڭ حالقتىق اۋەجايى 21گە جەتپ، 17 ەلگە، حالقارالىق (وڭىرلىك) 25 قالاعا، ەل ىشىندەگى 88 قالاعا قاتناندى.

كوزقاراس جاڭالاندى، كوز ايا كەڭەيدى

جاس حۋاڭ جيە بۇل كۇندە موتورلى ۋاگوندار قۇراماسىمەن ئۇرىمجى ـ تۇرپان اراسىندا ارلى ـ بەرلى جۇرۇگە الدەقاشان ادەتتەنىپ العان، لانجوۋ ـ شينجياڭ جوعارى قارقىندى تەمىر جولى قاتناعاننان بەرى، ەكى ارادامى موتورلى ۋاگوندار قۇراماسىنىڭ قاتناۋ ۋاقتى ەڭ قىسقا بولعاندا 50 نەشە مينۋتقا ئتۇسپ، موتورلى ۋاگوندار قۇراماسىنىڭ جيىلگى ۇزدىكسىز ارتىپ، الدۇمەتتىك قاتناس ورەسىن قالىپتاستىرىپ، ەكى جەردەگى تۇرعىندارداردىڭ ئوزارا بارىپ ـ كەلۋىنە ئتىپتى دە قولايلى بولدى.

"تۇرپانعا باراتىن ساياحاتشىلار جىلدان ـ جىلعا كوبەيىپ كەلەدى، 2017 ـ جىلى گاۋچاڭ رايوننىدا ساياحات ەستەلىك بۇيىمدار دۇكەننىن اشقانىمەن، ساۋداسى جاقسى"، ـ دەدى حوتان جيە.

جىل قۇستارى سياقتى، ئار ايتادا حوتان جيە ۋاقىت شىعارىپ ۇرىمجىگە قايتىپ، وتباسىنداعىلارمەن بىرگە بولىپ، ەرتەسى تۇرپانعا قايتادى، جىلدامدىعى تەز موتورلى ۋاگوندار قۇراماسى ەكى جەردى تۇتاستىرىپ تۇرعان دانەكەر.

قولايلى قاتناس ادامدارعا اناعۇرلىم كوپ جۇمىستانۇ، شارۋاشىلىق قۇرۇ وراين ازىرلەۋمەن بىرگە، بۇقاراعا كەرىستى ارتتىرىپ، بايۇدىڭ جولىن دا اشىپ بەردى.

بىرنەشە كۇننەن بەرى شاعانتوعاي اۋدانى شاعانتوعاي مال فەرماسى كول قىستاعىندا پان جيانلىنىڭ ۇيىندەگى جەمىس باعى ئونىم جيناۋ مەزگىلىنە ئوتتى، ئار كۇنى الماعا، شابدالعا زاكاز بەرەتىندەر بار، كوپتەگەن قاريدارلار اۋتوكولىكتەرىمەن باققا كەلىپ ئۇزىپ الادى. "200 نەشە ئتۇپ جەمىس اعاشىنان 3 ـــ 4 توننا ئونىم تۇسەدى، 40 ـــ 50 مىڭ يۇان كىرىس كىرەدى"، ـ دەدى ول.

اۋىل ـ اۋىلعا، قىستاقتارعا تۇتاسقان تاس جولدار ارقىلى سوڭعى جىلدارى شاعانتوعاي اۋدانى شارۋالاردى الماۋ، شابدالى سياقتى ەرەكشە جەمىس ورمانى ونىمدەرىن ەگۇگە جەتەلەپ، ەرەكشە كاسىپ سالالارىن كولەمدەندىرە دامىتۇعا مۇمكىندىك جاساپ، شارۋالاردىڭ كىرىسىن شىن مانىندە ارتتىردى.

كەلەر جىلى پان جيانلى ەرەكشە جەمىس ورمانىن ەگۇ اۋماعىن ۇزدىكسىز كەڭەيتۇدى، سوندايى ـ اق جاڭا جەمىس ورمانى اعاشى تۇرلەرىن ەنگىزىپ، اناعۇرلىم كوپ قاريدار باۋراۋدى جوسپارلاپ وتىر.

قاتناستىڭ قولايلىلىعى شەت ـ شالعاي اۋىل ـ قىستاقتارعا قالدىڭ ادامدى، زات اينالىمىن جەتكىزىپ، سول ارقىلى ينفورماتسيا اعىنىنا تۇرتكى بولىپ، ەگىنشى ـ مالشىلاردىڭ كوزقاراستا بۇرىلىس جاساۋىن جانە كوز ياسىنىڭ كەڭەيۋىن جەبەدى.

"اۋدان ورتالعىنا جانە قاشقار قالاسىنا ئوز كولىگىمىزبەن لەزدە بارام